

Súd: Najvyšší správny súd SR
Spisová značka: 11Svp/15/2022
Identifikačné číslo spisu: 9622200277
Dátum vydania rozhodnutia: 7. februára 2023
Meno a priezvisko: JUDr. Pavol Naď
Funkcia: predseda senátu
ECLI: ECLI:SK:NSSSR:2023:9622200277.1

UZNESENIE

Najvyšší správny súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu: Ľ. A., G.. XX.X.XXXX, K. K. P. Č.. XX, právne zastúpeného: JUDr. JCLic. Tomáš Majerčák, PhD., s.r.o., so sídlom Južná trieda 28, 040 01 Košice - mestská časť Juh, IČO: 52 858 774, proti žalovanému: Mgr. Radoslav Gunár, G.. XX.XX.XXXX, K. K. P. XXX v konaní vo veciach ústavnosti a zákonnosti volieb do orgánov územnej samosprávy, o správnej žalobe žalobcu o vyhlásenie neplatnosti voľby starostu obce Blatné Remety, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší správny súd Slovenskej republiky žalobu o d m i e t a.

Účastníkom konania nárok na náhradu trov konania n e p r i z n á v a.

Odôvodnenie

I. Žaloba

1. Žalobca sa správnou žalobou z 8.11.2022 doručenu Najvyššiemu správne mu súdu Slovenskej republiky dňa 9.11.2021 v konaní podľa § 312a a nasl. Zákona č. 162/2015 Z. z. Správny súdny poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „SSP“) domáhal prostredníctvom právneho zástupcu vyhlásenia neplatnosti volieb starostu obce Blatné Remety z 29.10.2022. Zároveň požadoval voči žalovanému priznanie úplnej náhrady trov súdneho konania.

2. Poukazujúc na svoju aktívnu žalobnú legitimáciu podľa § 312c písm. a) SSP žalobca konštatoval, že vo voľbách získal ako kandidát na starostu obce 101 hlasov (34,58% platných hlasov) oproti počtu 185 hlasov u žalovaného úspešného kandidáta na funkciu starostu obce Blatné Remety.

3. Neústavnosť a nezákonnosť volieb žalobca právne oprel o ustanovenie čl. 20 ods. 3 Ústavy SR a dikciu § 9 ods. 1, § 163 a § 24 ods. 6,7 zákona č. 180/2014 Z. z. o podmienkach výkonu volebného práva a o zmene a doplnení zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 180/2014 Z. z.“). V nadväznosti na danú právnu argumentáciu v žalobe uviedol konkrétne skutkové dôvody navodzujúce podľa jeho názoru právny záver o neplatnosti volieb starostu v obci Blatné Remety týkajúce sa najmä spôsobu hlasovania mimo volebnú miestnosť, teda pomocou prenosnej volebnej urny, a to za okolností negarantujúcich ústavnosť a zákonnosť hlasovania, a tiež účelového prihlasovania sa osôb na trvalý pobyt v obci v čase tesne pred konaním volieb.

4. V súvislosti s prvým vytýkaným nedostatkom volebného procesu - hlasovaniu prostredníctvom prenosnej volebnej urny aj u pomerne mladých voličov žalobca pre takýto druh volebného aktu nevzhladol žiadny právny dôvod. Zároveň obsahom žaloby boli aj konštatovania o nemožnosti vstupu členov okrskovej volebnej komisie do obydli voličov pre vyhrážky zo strany rodinných príslušníkov voličov aj samotných voličov, ktorí o tento typ hlasovania požiadali. Výsledkom takéhoto stavu bolo podľa obsahu argumentácie právneho zástupcu žalobcu porušenie tajnosti hlasovania predstavujúce nezákonnosť a neústavnosť volieb. Malo sa tak diať v prospech úspešného kandidáta za starostu obce tým, že mal v týchto domácnostiach „svojich ľudí“, ktorí dohliadali na priebeh takéhoto hlasovania (bez prítomnosti členov okrskovej volebnej komisie), čo navodzuje aj podozrenie z korupcie v prospech úspešného kandidáta. Na preukázanie pravdivosti týchto tvrdení žalobca navrhol vypočutie dvoch členiek okrskovej volebnej komisie Z. A., M. C. a ďalších dvoch svedkov. Zároveň navrhol vyžiadať originál zápisnice okrskovej volebnej komisie, kde má byť uvedené, že „členovia okrskovej volebnej komisie nesúhlasili s priebehom volieb do prenosnej volebnej urny“ tvrdiac zároveň, že „niektorí členovia odmietli podpísať zápisnicu okrskovej volebnej komisie a miestnej volebnej komisie a boli donútení k jej podpisu zo strany niektorých spoluobyvateľov obce.“

5. Nezákonnosť a neústavnosť priebehu volieb videl ďalej žalobca aj v tom, že zvolený starosta obce (žalovaný):

- a) mal pomáhať jednému z voličov pri vyplňovaní hlasovacieho lístka za plentou,
- b) údajne „doviezol“ do obce za účelom účasti vo voľbách troch žalobcom menovaných voličov majúcich v obci trvalý pobyt avšak dlhodobo sa v mieste trvalého pobytu nezdržiavajúcich, na základe čoho má žalobca podozrenie z volebnej korupcie,,
- c) umožnil tesne pred voľbami účelové prihlásenie sa na trvalý pobyt v Blatných Remetoch svojim piatim rodinným príslušníkom, ktorých mená a miesta skutočného pobytu žalobca uviedol.

6. Právne hodnotiac obsah uvádzaných skutkových zistení žalobca prostredníctvom právneho zástupcu poukázal na judikatúru Ústavného súdu SR vo volebnej agende dotýkajúcu sa obsahu žalobných námietok (PL.ÚS 6/2011 mutatus mutandis PL. ÚS 110/07. PL. ÚS 68/2014) a závery právnej vedy týkajúce sa slobodnej súťaže politických síl prostredníctvom volieb a s nimi súvisiacich volebných podvodov (bod 6 žaloby), ako aj judikatúrou ustálenú právnu charakteristiku „volebných vád“ (bod 7 žaloby).

7. Žalobca napokon uviedol, že „hlasovanie do prenosnej volebnej urny v rozpore so zákonom a ústavou, zvažanie voličov, ktorí bývajú mimo obce Blatné Remety, účelové prihlasovanie na trvalý pobyt kvôli výkonu aktívneho volebného práva, možné ovplyvňovanie voličov poskytnutím odmeny, sú takej intenzity, že mohli vážnym spôsobom ovplyvniť výsledky volieb.“

II.

Posúdenie veci správnym súdom

8. Na konanie vo veciach preskúmania ústavnosti a zákonnosti volieb do orgánov územnej samosprávy je odo dňa 1.1.2021 daná právomoc najvyššieho správneho súdu (§ 11 písm. f/, § 312 a nasl. SSP).

9. Najvyšší správny súd predovšetkým na úvod konštatuje, že boli splnené procesné podmienky konania súvisiace s aktívnou legitimáciou žalobcu (§ 312c písm. a/ SSP) a včasnosť podania žaloby (§ 312 písm. c/ SSP).

10. Podľa § 312f písm. e/ SSP V žalobe sa musí okrem všeobecných náležitostí podania podľa § 57 uviesť

- a) označenie druhu žaloby,
- b) vyjadrenie žalobcu o tom, či napáda voľby ako celok, alebo len v určitom volebnom obvode,
- c) údaje a dôkazy o jeho žalobnej legitimácii; to neplatí pre generálneho prokurátora,
- d) vyjadrenie, či napáda neústavnosť volieb alebo nezákonnosť volieb alebo z oboch týchto dôvodov s uvedením právnych predpisov a ich ustanovení, ktoré boli podľa neho porušené,
- e) dôvody, pre ktoré napáda neústavnosť alebo nezákonnosť volieb s označením dôkazov,
- f) žalobný návrh podľa § 312j ods. 2 písm. a), b) alebo písm. c).

11. Podľa § 312h ods. 2 SSP správny súd môže žalobu odmietnuť aj vtedy, ak je zrejmé, že aj keby dôvody uvedené v žalobe podľa § 312f písm. e) boli pravdivé, nebolo by možné žalobe vyhovieť; prijať rozhodnutie o odmietnutí žaloby z toho dôvodu možno len jednomyselne. Ak správny súd žalobu neodmietol alebo nezastavil konanie, doručí žalobu žalovaným a vyzve ich na vyjadrenie k nej; súčasne si vyžiada všetky volebné dokumenty, a ak je to potrebné, vypočuje svedkov a zadováži potrebné vysvetlenia a správy.

12. Senát najvyššieho správneho súdu uvádza, že volebné vady sa neposudzujú podľa zásad správneho súdnictva, ale podľa zásad volebného súdnictva. Totiž, volebný výsledok sa zrušuje len vtedy, ak namietaná vada mohla mať vplyv na celkové rozhodnutie voličov. Dôležitým komponentom volebného súdnictva je teda zisťovanie intenzity volebných vád z hľadiska ich vplyvu na výsledok volieb.

13. S ohľadom na uvedené možno uviesť, že vo všeobecnosti musia byť splnené tri predpoklady, aby bolo možné vyhovieť volebnej sťažnosti:

- a. protizákonnosť, (porušenie právnych predpisov);
- b. kauzálny nexus (príčinný vzťah medzi protizákonnosťou a neplatnosťou volieb alebo voľby kandidáta),
- c. intenzita protizákonnosti, ktorá spochybňuje výsledky volieb a ktorá odôvodnene vyvoláva pochybnosť o tom, či voľby a ich výsledky sú prejavom skutočnej vôle voličov (PL.ÚS 22/08).

14. Dôležitým komponentom volebného súdnictva je teda zisťovanie intenzity volebných nedostatkov, z hľadiska ich vplyvu na rozhodovanie voličov a najmä na výsledok volieb (PL.ÚS 8/2011). Preto, namietané protiústavné alebo nezákonné konanie musí mať priamy vplyv na výsledok volieb. Túto skutočnosť musí sťažovateľ nielen namietat, ale aj doložiť exaktnými dôkazmi. Nestací samotné označenie dôkazov (PL.ÚS

17/94, PL.ÚS 5/03 a PL. ÚS 35/03). Súčasťou zákonných náležitosti sťažnosti sú totiž aj dôvody, pre ktoré sa voľby napádajú, s označením dôkazov.

15. Platí vyvrátiteľná domnienka, že volebný výsledok zodpovedá vôli voličov. Predložiť dôkazy na jej vyvrátenie je povinnosťou toho, kto volebné pochybenie namieta (PL. ÚS 74/2011).

16. Podľa ustálenej judikatúry Ústavného súdu Slovenskej republiky k danej právnej problematike v rámci konania o volebných sťažnostiach (agendy volebného súdnictva aj vo vzťahu ku konaniam ústavného súdu o týchto veciach) sa neuplatňuje teória tzv. absolútnych väd volebného procesu, t. j. takých porušení volebného zákona, ktoré by mali za následok automatické zrušenie volieb (volieb kandidáta alebo výsledku hlasovania). Len hrubé alebo závažné porušenie, alebo opätovné porušovanie zákonov upravujúcich prípravu a priebeh volieb môže byť príčinou na zrušenie výsledku volieb alebo vyhlásenia volieb za neplatné. Namietané protiústavné alebo nezákonné konanie musí mať priamy vplyv na dosiahnutý výsledok volieb. Túto skutočnosť musí sťažovateľ nielen namietat, ale aj doložiť dôkazmi. Nestačí samotné označenie dôkazov (PL. ÚS 17/94, PL. ÚS 5/03, PL. ÚS 35/03, PL. ÚS 3/2010).

17. Vzhľadom na uvedenú skutočnosť treba považovať všetky možné pochybenia a vady volebného procesu za relatívne a zvažovať, resp. zohľadňovať ich význam podľa vplyvu na výsledok volieb do zastupiteľského orgánu alebo na výsledok voľby konkrétneho kandidáta. Overovanie volieb je založené na predpoklade objektívnej súvislosti medzi volebnou vadou a obsadením funkcie starostu, alebo minimálne takej novej príčinnej súvislosti [princíp potenciálnej kauzality (m. m. PL.ÚS 7/2010)]. Túto možnú príčinnú súvislosť však treba vykladať nie iba ako abstraktnú možnosť, ale treba ju v konaní riadne preukázať (PL.ÚS 16/2011).

18. Voľbami sa realizuje kľúčový princíp slobodného demokratického štátu, princíp vlády na čas. Voľby sa vyznačujú tým, že sú jedinečnou udalosťou, ktorej predchádza istá spoločenská mobilizácia celoštátna aj lokálna. Voľby sú podstatou demokracie a legitimacy. Voľby majú svoj rytmus či trajektóriu, ktoré súvisia so zákonom ustanovenými volebnými procedúrami a s politickým životom. Z týchto dôvodov je možné súdne zasahovať do ich výsledku len zo závažných dôvodov. Ústavný súd musí vyvažovať medzi hodnotou riadneho priebehu volieb na jednej strane a zachovaním jedinečného výsledku volieb, ktorý vzišiel z konkrétneho volebného dňa, na strane druhej. Veľmi prenesene a zjednodušujúco ide o vyváženie medzi pravidlami a demokraciou, medzi dokonalosťou a autenticitou. (Uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. PL. ÚS 33/2018 zo 6. februára 2019)

19. Najvyšší správny súd SR v rámci právnej analýzy žalobných námietok poukazujúcich na volebné vady procesu hlasovania do prenosnej urny vychádzal v prvom rade z obsahu právnej úpravy týkajúcej sa tohto typu hlasovania (§ 24 ods. 7 zákona č. 180/2014 Z. z. v platnom znení) zohľadňujúc zároveň všetky skutkové zistenia a právne hľadiská pre procesný postup podľa § 312h SSP, a to v súlade s judikatúrou Ústavného súdu SR obsiahnutou v bodoch 13 - 18 tohto uznesenia.

20. Podľa § 24 ods. 7 zákona č. 180/2014 Z. z. zo závažných, najmä zdravotných dôvodov, môže volič požiadať sám alebo prostredníctvom inej osoby obec a v deň konania volieb okrskovú volebnú komisiu o hlasovanie mimo volebnej miestnosti, a to len v územnom obvode volebného okrsku, pre ktorý bola okrsková volebná komisia zriadená. V takom prípade okrsková volebná komisia vyšle k voličovi dvoch svojich členov s prenosnou volebnou schránkou, hlasovacími lístkami, obálkou a so zoznamom tých voličov, ktorí požiadali o hlasovanie mimo volebnej miestnosti. Vyslaní členovia okrskovej volebnej komisie zabezpečia, aby bola zachovaná tajnosť hlasovania a aby ten, kto hlasoval, podpísal prevzatie hlasovacieho lístka a obálky; ak tak volič nemôže urobiť alebo ak prevzatie hlasovacieho lístka a obálky odmietne podpísať, člen okrskovej volebnej komisie poznamená túto skutočnosť v zozname. Vyslaní členovia okrskovej volebnej komisie vykonávajú pri podpise voliča opatrenia na ochranu osobných údajov ostatných voličov zapísaných v zozname. Tento zoznam voličov sa pripojí k zoznamu voličov. Okrsková

volebná komisia zakrúžkuje poradové číslo voliča v zozname voličov ihneď po návrate členov komisie vyslaných s prenosnou volebnou schránkou do volebnej miestnosti.

21. Z obsahu príloh žaloby v preskúmvanej veci vyplýva možnosť pravdivosti tvrdení žalobcu o pomerne rozsiahlom použití ustanovenia § 24 ods. 7 zákona č. 180/2014 Z. z. vo voľbách do orgánov územnej samosprávy v obci Blatné Remety dňa 29.10.2022. Volebné vady týkajúce sa hlasovania voličov do volebnej urny, a to aj tých voličov, ktorí by podľa možných dôkazných zistení nespĺňali kritériá pre postup podľa § 24 ods. 7 hore uvedeného zákona, najmä pre svoj vek a tým aj mobilitu, bolo však nevyhnutné posúdiť komplexne, a to už pri úvahe súdu o potrebe alebo na druhej strane nadbytočnosti ďalšieho dokazovania vo veci. Podľa názoru správneho súdu aj voliči hlasujúci do prenosnej volebnej schránky, na ktorých poukázal žalobca, by totiž v prípade opakovania volieb volili pri riadnom zákonom a ústavnoprávne udržateľnom priebehu volieb slobodne, podľa svojho presvedčenia, čomu by zodpovedal aj celkový volebný výsledok. Popri tomto objektívnom konštatovaní zároveň nemožno dospieť k záveru, že by to malo vplyv na výsledok volieb, ani žalobca nepredkladá dôkazy o tom, že by na inom mieste volili inak, chýba teda kauzálny nexus medzi namietanou vadou a neplatnosťou voľby

22. K argumentácii správneho súdu uvedenej v predchádzajúcom bode odôvodnenia tohto uznesenia je potrebné ďalej poznamenať, že žalobca podaním zo 6.12.2022 poukázal na uznesenie Štátnej komisie pre voľby a kontrolu financovania politických strán č. 30.5.28 zo dňa 29.10.2022 nasledovného znenia: „Štátna komisia pre voľby a kontrolu financovania politických strán prerokovala žiadosť okresnej volebnej komisie Michalovce o usmernenie a konštatuje, že úlohou okrskovej volebnej komisie v obci Blatné Remety je vyvinúť maximálne úsilie na to, aby bolo umožnené hlasovanie do prenosnej volebnej schránky všetkým voličom, ktorí o takýto spôsob hlasovania požiadali.“ V kontexte vznesených žalobných námietok a obsahu predmetného uznesenia poukazuje správny súd na právny stav vyplývajúci z dikcie § 24 ods. 7 zákona č. 180/2014 Z. z. ohľadom zákonom vymedzených dôvodov pre umožnenie hlasovania voličovi mimo volebnej miestnosti. Ide o závažnosť týchto dôvodov, pričom demonštratívne poukázanie zákonodarcu na najmä zdravotné dôvody jednoznačne pripúšťa existenciu aj iných dôvodov na strane voliča. Obsah predmetného uznesenia z 29.10.2022 je koncipovaný v prospech umožnenia hlasovania touto formou v obci Blatné Remety čo najširšiemu okruhu voličov. Správny súd pritom nepozná obsah podkladov predmetného uznesenia a nepovažoval ani za potrebné vykonať ďalšie dokazovanie v naznačenom smere. Ak ďalej žalobca v podaní zo 6.12.2022 zároveň tvrdí, že „Ako to vyplýva z predložených dôkazov, nebolo umožnené hlasovať do prenosnej volebnej urny všetkým, čo sa nahlásili, a vo veci zasahovala aj NAKA, čo sme už uvádzali v žalobe“, ide o nové tvrdenie, odlišné od obsahu tvrdení namietaných v článku V, bod 1 prvý odsek žaloby z 8.11.2022, kde spochybňoval dôvody pre takýto spôsob hlasovania.

23. Pokiaľ ide o tvrdenie žalobcu o nevpustení členov okrskovej volebnej komisie do domov voličov požadujúcich hlasovanie mimo volebnej miestnosti a odovzdanie hlasov v zalepenej obálke pred bránkou rodinného domu, ide o námietku svedčiacu o možnom porušení volebného práva v ustanovení § 24 ods. 7 zákona č. 180/2014 Z. z. Možnosť dokazovania pravdivosti danej žalobnej námietky a rozsahu výskytu takéhoto nedostatku volieb správny súd starostlivo zvažoval, hodnotiac z dôkazného hľadiska aj obsah príloh žaloby z 8.11.2022. Súd pritom dospel k rovnakým záverom, aké uviedol v bodoch 13-16 a 21 odôvodnenia tohto uznesenia, a to aj s prihliadnutím na obsah rukou písaných záznamov na čl. 11 - 15 spisu dokumentujúcich rozsah hlasovania do prenosnej urny. Navyše žalobca neuviedol v žalobe konkrétne skutočnosti poukazujúce napríklad na počet prípadov, v ktorých malo dôjsť k takýmto volebným vadám a dané skutočnosti nevyplývajú ani z obsahu zápisníc miestnej volebnej komisie a okrskovej volebnej komisie na čl. 50 -60 spisu. Obe zápisnice podpísali bez akýchkoľvek zaznamenaných výhrad žalobcom navrhované svedkyne Z. A. Q. M. C. (čl. 55, čl. 64 spisu), pričom z obsahu zápisnice okrskovej volebnej komisie vyplýva aj prítomnosť ďalšej navrhovanej svedkyne Ž. C. Ž. pri vyhotovovaní zápisnice, rovnako bez zaznamenaných námietok k priebehu volieb. Ani jedna z uvedených zápisníc o priebehu a výsledkoch volieb v obci Blatné Remety neobsahuje záznam o žalobcom uvádzaných skutočnostiach. Žalobca zároveň nepredložil správne súdu žiaden dôkaz svedčiaci o tom, že by v priebehu výkonu činnosti okrskovej

volebnej komisie malo dôjsť k nebezpečnému vyhrážaniu sa členkám a členom niektorej z volebných komisií.

24. Aj žalobné námietky poukazujúce na prihlasovanie sa osôb na trvalý pobyt v obci Blatné Remety, tesne pred termínom konania volieb, hodnotené žalobcom ako účelové a v prospech úspešného kandidáta, vyhodnotil správny súd v súlade s hore uvedenou judikatúrou Ústavného súdu SR ako nespôsobilé na zvrátenie výsledkov komunálnych volieb. Trvalý pobyt v obci ako ústavná a zákonná podmienka výkonu aktívneho volebného práva (ale i pasívneho volebného práva) pre voľby do obecného zastupiteľstva a voľby starostu obce nie je v právnej úprave ustanovená samoúčelne. Sleduje totiž legitímny cieľ, aby orgány samosprávy obce mali právo voliť len obyvatelia obce, t. j. tí, ktorí v obci trvale žijú, a teda tvoria (relatívne) trvalú súčasť územného spoločenstva osôb, ktoré si prostredníctvom volieb do orgánov samosprávy obcí volia svojich zástupcov na ten účel, aby im zverilo na obdobie štyroch rokov podstatný rozsah svojho práva na výkon územnej samosprávy (PL. ÚS 110/07). Prezentovanej koncepcii má potom zodpovedať aj zákonná právna úprava inštitútu trvalého pobytu, konkrétne podmienok, za splnenia ktorých sa fyzická osoba môže prihlásiť na trvalý pobyt v obci.

25. Najdôležitejšou spomedzi uvedených podmienok je úmysel takej osoby trvalo sa zdržiavať na území obce. Splnenie formulovanej podmienky, prirodzene, nemôže vyžadovať neustále a neprerušené fyzické zdržiavanie sa na území obce. Jej podstatou je práve úmysel fyzickej osoby tvoriť súčasť osobného základu obce so všetkými právnymi dôsledkami plynúcimi zo skutočnosti, že obec ako jednotka územnej samosprávy realizuje voči svojim obyvateľom samosprávne kompetencie, teda uplatňuje voči nim časť verejnej moci. Vzhľadom na praktickú stránku hlásenia trvalého pobytu v obci zákonodarca nevyžaduje od ohlasovní podrobné materiálne skúmanie uvedeného úmyslu u osôb, ktoré prejavia vôľu mať trvalý pobyt na území obce. Zákon o hlásení pobytu preto ustanovuje jednoznačné formálne predpoklady na prihlásenie sa na trvalý pobyt v obci spočívajúce v povinnosti záujemcov o trvalý pobyt predložiť ohlasovní zákonom predpísané doklady (§ 3 ods. 8 zákona o hlásení pobytu), ktoré tak podľa vôle zákonodarcu preukazujú spomenutý materiálny úmysel prihlasujúceho sa.

26. Právny potenciál pre úvahy správneho súdu o možnosti vykonať dokazovanie obsahovo zamerané na danú žalobnú námietku je však jednoznačne limitovaný materiálnoprávnym pohľadom na preskúmanú právnu vec. Ide o spôsobilosť tvrdení žalobcu docieľiť v kontexte celkových výsledkov volieb ich zmenu, a to aj v prípade úplného preukázania pravdivosti vznesenej žalobnej námietky. Žalobca uviedol celkovo 5 prípadov prihlásenia osôb na trvalý pobyt v obci Blatné Remety v čase pred konaním komunálnych volieb v roku 2022, pri počte odovzdaných platných hlasov pri voľbe starostu obce 292 a v počte získaných hlasov úspešným kandidátom na starostu 185 oproti 101 hlasom u neúspešného uchádzača (žalobcu). Dané zistenia jednoznačne podľa správneho súdu navodili potrebu aplikácie ustanovenia § 312h ods. 2, prvá veta SSP na preskúmanú právnu vec. K predmetnému záveru dospel súd aj vo vzťahu k žalobným námietkam poukazujúcim na zabezpečenie účasti ďalších 3 voličov, občanov obce Blatné Remety, dlhodobo sa zdržujúcich na iných miestach pobytu, a tiež vo vzťahu k námietke žalobcu týkajúcej sa účasti úspešného kandidáta na starostu pri hlasovacom akte jedného voliča (L. M.) vo volebnej miestnosti.

27. V súvislosti so žalobcom naznačenou možnosťou volebnej korupcie pri získavaní hlasov žalovaným poukazuje správny súd na závery Ústavného súdu Slovenskej republiky, podľa ktorých tzv. kupovanie hlasov voličov je potrebné považovať za jedno z najzávažnejších porušení pravidiel volebnej kampane, pretože ide o aktivitu na získanie voličských hlasov počas volieb, ktorá zasahuje do samotnej podstaty volebného (aktívneho či pasívneho) práva zaručeného v čl. 30 Ústavy Slovenskej republiky. Takéto konanie v rámci súťaže politických síl v demokratickej spoločnosti vyžaduje veľmi prísne posúdenie (napr. PL. ÚS 5/03, PL. ÚS 38/07, PL. ÚS 64/07).

28. Tak ako Ústavný súd Slovenskej republiky viackrát vo svojej rozhodovacej činnosti konštatuje, poskytovanie akejkoľvek protihodnoty za hlasovanie vo voľbách je protiústavné, pretože zmyslom volebného práva je právo občanov participovať na správe vecí verejných, a nie materiálny prospech (PL.

ÚS 6/06). K uvedenej zásade je však potrebné pripomenúť aj tú skutočnosť, že v konaní o preskúmanie ústavnosti a zákonnosti volieb do orgánov územnej samosprávy znáša dôkazné bremeno žalobca v tom smere, že musí neústavnosť a nezákonnosť volieb nielen namietat', ale svoje tvrdenia aj doložiť exaktnými dôkazmi (PL. ÚS 17/94, PL. ÚS 35/03, PL. ÚS 119/07). Iba všeobecné tvrdenie žalobcu, že má podozrenie z volebnej korupcie s návrhom na vypočutie voličov, ktorí mali byť údajne korumpovaní v prospech úspešného kandidáta, nespĺňa predmetné ústavnoprávne kritériá.

29. Podľa dôvodovej správy k zákonu č. 375/2022 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 162/2015 Z. z. Správny súdny poriadok v znení neskorších predpisov § 312h ods. 2 SSP predstavuje procesný nástroj na odmietnutie takých žalôb vo volebných veciach, ktoré skutkovo a právne nemajú šancu na úspech za žiadnych okolností, pričom samotný zákonodarca predpokladá, že pokiaľ ide o aplikovateľný právny štandard potrebný pre odmietnutie veci pre zjavnú neopodstatnenosť, najvyšší správny súd bude celkom pochopiteľne vychádzať z ustálenej rozhodovacej praxe ústavného súdu v týchto veciach, ako aj z vlastnej rozhodovacej praxe, ktorá sa aktuálne formuje.

30. Zhrnúc hore uvedenú právnu argumentáciu vo vzťahu ku všetkým žalobcom uplatneným žalobným bodom možno skonštatovať, že ich spoločným menovateľom je nemožnosť zasiahnuť relevantným spôsobom do výsledku volieb. V žiadnom z namietaných prípadov totiž nedošlo k takému protiprávnemu konaniu, na podklade ktorého by bolo možné dospieť k záveru o neústavnosti alebo nezákonnosti priebehu a celkových výsledkov volieb starostu v obci Blatné Remety.

31. K procesnoprávnemu spôsobu rozhodnutia správneho súdu v predmetnej veci je záverom potrebné uviesť, že zákonné ustanovenie §312h ods. 2 SSP vo svojej podstate upravuje prípad odmietnutia žaloby najvyšším správnym súdom pre jej zjavnú neopodstatnenosť. Ide vo svojej podstate o ekvivalent odmietania žaloby Ústavným súdom Slovenskej republiky pre zjavnú neopodstatnenosť v zmysle § 56 ods. 2 písm. g) zákona č. 314/2018 Z.z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov, resp. § 25 ods. 2 zákona č. 38/1993 Z.z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov.

32. Keďže najvyšší správny súd jednomyseľne dospel k záveru, že aj keby tvrdenia uvedené v žalobe boli pravdivé, nebolo by možné vyhovieť žalobe, pretože tieto tvrdenia by nemali dopad na ústavnosť a zákonnosť volieb starostu obce Blatné Remety, rozhodol o odmietnutí žaloby v zmysle § 312h ods. 2, § 98 ods. 1 písm. h) SSP.

33. V zmysle § 170 písm. a) SSP najvyšší správny súd náhradu trov konania nepriznal žiadnemu z účastníkov konania, keďže žaloba bola odmietnutá.

34. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho správneho súdu v pomere hlasov 5:0.

Poučenie :

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.